

elämästä. Esim. Maria Elizabethin kokemukset ja hänen aikaisempi lapsuutensa, ovat erään nuoren tytön, jonka länsipuolen lähetysvirkailla pelasti, ja joka myöhemmin joutui onnelliseen avioliittoon. Olen itse nähnyt oikeushuoneessa kultakuirisen, kuusitoista vuotta vanha tytön, jonka oli vietellyt sukulaistensa omistamasta hotellista kadulle "kadetti", joka pyydystelee ja myy tyttöjä pahamaineisiin paikkoihin.

Nuori puolalainen, Anton Novotny, on tyyppi, joka ei ole aivan tuntematon niille, jotka ovat tutustuneet juutalaisiin, puolalaisiin ja venäläisiin Chicagon länsipuolella. Monta kaunista, tunteellista, valistunutta luonnetta heidän joukostaan sortuu voimattomina amerikalaisessa kauppa-ilmassa.

"Kovhän pikku sisko" on mahdollisimman varovasti kirjoitettu sentähden, että ei voitaisi syyttää liiallisesta tunteellisuudesta, syytös, joka helposti tehdään väärästäkin värytyksestä vastaan tässä kysymyksessä. Ne tosiasiat, joita etusijassa tahdon tuoda esiin, tuskin tarvitsevat kiihoittavia tai liiteltuja saarnoja, osottaakseen moraalista. Jos lukija huomaa, mitä merkitsee raaka ja järjestelmällinen tuhansien työlläistytöiden perikatoon saattaminen meidän suurissa kaupungeissamme joka vuosi, niin silloin on kertomukseni tarkoituksensa täyttänyt. Jos se tosiasia, että Chicagossa yksistään saadaan joka vuosi \$20,000,000 naisen hyveen myynnillä, on todistus siitä, että nykyinen järjestelmä on naisen tunnusmerkki vihollinen, niin silloin tulee ryhtyä toimeen järjestelmän muuttamiseksi.

Jos tämä pikku kertomus voi minkään tuoda vakuutuksen siitä, että naiskupuoli on enimmänsorrettu ja alennettu kaikista ihmisoloista, jos se voi herättää kysymyksen miksi niin on, jos se istuttaa lukijan mieleen halun nähdä naisen asema parannetuksi; jos se voi tehdä sinun siemenen osankaan liikkeessämme ihmiskunnan olotilan parantamisessa naisen kohottamisen kautta, silloin on se tehnyt osansa hyvin, ja enempiä ei kirjoittaja pyydäkään.

Josephine Conger-Kaneko,
Girard, Kansas, Jan. 1909.

I LUKU.

Kulkiessa West Lake'ltä Halstedin kadulle, joutuu tekemään monien mailien pituisen matkan läpi kaupunginosan, joka on risteltä kaduilla, joiden varsilla on

**MULLAN S. S. O. OMPELU-
SEURAN
Kokoukset**
pidetään joka torstai Suomalaisilla kello 8 j. p. p. Kaikki tervetulleita.

Waukeganin, Ill., s. s. osaston viralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntaina alkaen klo 2 i. p.

Osaston ompeluseuran kokoukset on joka kuukauden toisena torstaina alkaen klo 2 i. p. Kahvia kokouksen loputtua.

Hoquiamin s. s. osaston ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla Ahjolessa, joka torstai kello 2 j. p. p. Osote on 315-10th St., Hoquiam, Wash.

Astorian s. s. osaston ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka torstai ilta kello 8. Osote 262 Taylor ave.

Hannan s. s. osaston ompeluseuran kokoukset pidetään jokaisen viikon torstaina kello 8 j. p. p. (Huom! Kahvia saatavana joka kokouksen loputtua.)

Stockettin, Mont., s. s. osaston ompeluseuran kokouksia pidetään joka toinen torstai-ilta kello 7. Saapukaa kaikkiin.

pitkiä rivejä vanhanaikuisia harmaita, rypeutuneita rakennuksia, huoneita, jotka ovat chicalogolaisia palvelleet jo lähes neljäkymmentä vuotta. Utenua ne olivat kohtuullisen hyviä rakennuksia, joissa asui kohtuullisen "kunniallisia" ihmisiä, kuten kunnialliset ihmiset yleensä. Mutta vuosien vieressä siirtyi "kunniallisuus" pohjoiseen ja itään päin ja rakennukset joutuivat sattuman kautta tarvitsevien käytettäväksi, muodostuen viimein pahamaineisten työssijoiiksi. Ja niin ne seisovat tänäpäivänä kerros kerroksen, rivi rivin jälkeen, arpi-sina ja muodottomina siellä täällä joku uudempi ja vahvempi rakennus, jota kohden ne nojautuvat, kuten turvaa pyytäen. Näiden ovet ovat hakatut arpi-siksi lukemattomilla potkuilla, joita on annettu tuhansilla jaloilla; niiden ikkunat ovat pieniruutuiset ja likaiset, maali on pois kulumut ja yleensä puuttuu niistä kaunista ja miellyttävää ulkoasua.

Tämä kaupunginosa on niin laaja ja niin tapoihinsa piintynyt — ikäänkuin yksilöitynyt köyhyydestään huolimatta, tai ehkä paremmin köyhyytensä tähden — että tuntuu ikäänkuin se viimeksi, sulattaisi kaikki itseensä. Pian tuntuu kulkijasta siltä kuin itse olisi murto-osa siitä, ennenkuin alkaa uskomaan sitä todelliseksi Chicagoksi.

Tämä kuitenkin on yleismaailmallisin kaupunginosa Chicagossa. Ei missään maailmassa löydy ihmisrodun laajemmin edustettuna, ei missään löydy enempi ihmisellisyttä ja epäihmisellisyttä ja enempi kaikenmoisia kokelmia, yhteen kudottuna kaikesta maailmasta, kuin löytyy tässä piirissä, joka on ympäröitynä Blue Island Avenue'lla, Lake Streetilla ja Chicago-joella.

Täällä on juutalainen rahanlääkäri, puolalainen räätäli, venäläinen hikipajatyöläinen, neekeri-paruri, kiinalainen ruokalan pitäjä, vanke pörssikauppias, japanilainen kauppias, englantilainen pankkiiri, irlantilainen ojan-kaivaja, saksalainen makeiskauppias, hollantilainen juustokauppias, italialainen hedelmäkauppias ja kreikkalainen sekatavara-kauppias. Täällä on ruotsalaisia, norjalaisia, tanskalaisia, kroatia-

laisia, serbialaisia, slaavilaisia, liettulaisia, unkarilaisia, skottilaisia, armenialaisia y. m.; sanalla sanoen miltei kaikista kielistä ja kansallisuuksista, kaikki yhteen johdettuna ja sulatettuna yhdeksi kansaksi englanninkielien välityksellä. Ihmeteltävällä nopeudella he oppivat uuden kotimaansa kielen ja siten muodostaa tämä Lännen Babel verrattain supusointuisen ja lainkuulaisen väestön. Väestön, joka on liiaksi kiintynyt toimeentulonsa ansaitsemiseen, voidakseen sekaantua vakaviin riitoihin, ja liian kiitollinen, saadessaan pahasenkin suojan, voidakseen arvostella sen rakennustavan kauneutta, missä he asuvat.

Näissä harmajissa huoneissa on enempi viikkautta ja elämää nykyisessä rappiitolassaankin kuin ennen kukoistuksessaan ollessaan, sillä jokainen mahdollisesti käytettävä paikka, kellarista ullakkoon saakka, on asutuksessa kirjavilla joukoilla, jotka Ellis-saarelta ja Port Townsendista löytävät tiensä tänne suureen maailmankaupunkiin.

On siellä toisiakin asukkaita, näkymättömiä olijoita, jotka piileskelevät määneillä lautaseinillä, liitelevät ummettuneessa ilmassa, istuvat ihmisten vaatteisiin ja tunkeutuvat keuhkoihin joka henkäyksellä. Nämä ihmiset ovat nähneet pienokaistensa kuolevan ja vanhustensa kituvan pelättäviä tautia. Mutta suurimman osan siitä he ottavat hiljaisella tyyneydellä, joka johtuu siitä uskosta, että "kaikki asiat tapahtuvat kaikkivaltiaan Jumalan tahdosta." Jos kuusi henkilöä täytyy asua kahdessa pienessä huoneessa ja tauti tarttuu yhteen tai useampaan heistä, silloin ei ole muuta neuvoa kuin turvautua halpisiin rohtoihin — jos on varaa niitäkään ostaa; jos ei, niin he sortuvat välttämättömyyteen, tyytyväisyydellä, joka tieteelliseltä näkökannalta katsottuna on merkittäviä nyky-aikana, kun tautia voidaan estää ja ehkäistä.

Mutta "rikkaidenkin kirkko-maat ovat haudoilla täytetyt", sanotaan; ja jos kerran rikkaatkin kuolevat, niin miten voisi toivoa parempaa köyhille?"

(Jatk.)

koskaan hiero, sillä hieronta vanuttaa. Jokainen ikäpilkkun kohta levitä sileäksi jonkun sileän esineen päälle ja harjaa, käyttämällä vähän saippualluosta. Jos vääntökoneetta käytetään, niin pane se hyvin löysälle, niin ettei se liitä villaa ja peite pitää panna koneeseen hyvin huolellisesti, että se tulee suoraan ja pitää se sitten suorana, niin ettei se pääse venymään minnekään päin väännettäessä.

Älä koskaan yritä pestä useampaa kuin yksi peite kerrallaan. Villapeitteet menevät pilalle, jos ne joutuvat makaamaan märkinä. Jos sinulla on kuivausraamit, niin pidä huoli siitä, että paneet peitteen suoraan kun laitat sen raamiin, mutta jos ei ole raamia, niin sitten ripusta se huolellisesti hyvin tasaisesti ja suoraan hyväälle puhtaalle riimalle ja pane kiinni hyvin käyttämällä paljon pyykkipinnoja. Älä kulvaa päiväpaisteesta, sillä se kellastuttaa, vaan pane ne johonkin valoisaan paikkaan missä käy hyvä vaan ei kova tuuli. Parhain aika kuivata villapeitteitä on aamupäivällä. Kun peite on kuivamassa käy sen yli harjan kanssa pitkän villaan aha pienen väljän päästä. Kun peite on aivan kuiva, hiero se yllä lämpimässä huoneessa pumppulinkankaalla, niin että villa saa luonnollisen kouhkeutensa.

Värjätty villapeitteet ja villavaatteet voivat menettää värinsä tai tulla rannukkaiksi pesussa, jos ei pidetä huolta siitä, että värit eivät juokse. Vaaleansinisille, punasille, ruskeille ja vaaleanruskeille käytä lyijysokuri (Sugar of lead) luosta, jossa annat pestävien vaatteiden seisoa kymmen minuuttia. Tätä "sugar of lead" tarvitsee panna yksi unssi jokaiseen galloonan vettä.

Vihreät, purpuransiniset, tummansiniset liota alumiinivedessä, joka on valmistettu samalla tavalla kuin edellä kerrottu. Päivettyneenruskeat ja keltaiset on hyvä viruttaa vedessä, johon on sekoitettu kupallinen siivilöityä kahvia.

Kellastuneet villakankaat ja peitteet voidaan valkaista holtamalla ne yön yli "peroxide of hydrogen" vedessä. Edellämäintua ainetta saa ostaa kaikista aptekeista.

Lähes jokaisella näinä päivinä on valkoinen pusero (sweater) mutta enemmän kuin puolet näistä onnellisista eivät osaa niitä pestä. Ollaksesi varma siitä, että puserosi pysyy malliansa pesun jälkeen ota siitä muutama mittaja ennenkuin pane se veteen. Mittaa poikki hartoiden ympäri vyötärön, kaulan ja hihan saumat, ja sitten kun pane se kuivamaan niin katso, että se kuivaa näiden mittojen mukaan.

Käytä pestessä samallaista saippualluosta kuin villapeitteiden pesussa. Pidä huoli, että pesu ja virutusvesi on saman lämpöistä. Varo nostelemasta puseroa ylös vedestä, sillä veden paino venyttää kankaan. Jos ei ole vääntökoneetta käytettävänä, joka on laitettava hyvin löysäksi, niin älä väännä käsin. Alonstaan pusero vesi ulos.

Älä koskaan ripusta villapuseroa kuivamaan, vaan laita se jonkun esineen päälle kuivamaan lämpimään paikkaan, mahdollisimman lähelle sitä veden lämpöä, missä pusero on pesty ja virutettu nim. 110 astetta Fahrenheit. Kun yksi puoli kuivaa, käännä pusero toisinpäin, sillä jos sen jättää palkoilleen voi alapuoli hikoilla. Kalkenaiset kudot villavaatteet tällä tavalla pestyinä ovat aivan kuin uusia pesun jälkeen. Jos vaatteet ovat kovin likaisia, niin vähäinen borax-puuteri sekoitettuna pesu-veeteen ei vahingoita vaatteita.

Useampi pesu kellastuttaa valkoiset villapuserot ja muut valkoiset villakankaat. Ne voidaan valkaista alkuperäiseen valkuteensa tulkivikaasulla. Pesun jälkeen, kun vaate on vielä hieman kostea, ripusta se tynnyrin sisään, kuten riippumatto kummastakin päästä. Pane sitten maahan tynnyrin alle vesilastia, johon asetat yhden tulkivikynttilän, sellaisen, joita käytetään tulkivisulatuksiin (sulfur candles, for fumigating), joita saa ostaa apteekista.

Sytytä kynttilä ja aseta tynnyri päälle suu alas päin, niin että kaasu pysyy sisällä, sillä se on tämä kaasu, joka valkaisee vaateen, tunkeutuessaan sen läpi. Valkoeminen tapahtuu tunnissa tai puoleksatoista tunnissa, riippuen siitä, miten pahoin kangas on kellastunut. Valkausun jälkeen pese vaate saippuavedessä, että haju lähtee pois.

Kylmällä ilmalla, kun ei voi lasten villasia alusvaatteita ja peitteitä panna ulos kuivamaan, useinkin tehdään se erehdys, että pannaan ne kuivamaan radiaattorin päälle, missä on höyryllä lämpiävät huoneet. Tätä ei saa tehdä, sillä siinä ne vanuvat ja kovettuvat. Näitä ei myöskään saa ripustaa kylmään paikkaan kuivamaan. Ei myöskään saa silitellä niitä kuumalla raudalla, että se saa vaateen höyrymään.

KODIN OSASTO

KUINKA VILVAVAATTEITA PESTÄÄN JA HOIDETAAN.

Säästäväisyysperiaatteen kannalta tulisi jokaisen perheenemännän tietää, miten on parasta pitää huoli villasista sekä villavaatteista että muista villakankaista taloustarpeista. Jos nämä oikealla tavalla puhdistetaan niin kestävä ne kaksi kertaa niin kauan kuin mitä ne kestävä, jos niitä ei osata puhdistaa oikein. Villaiset vaatteet voidaan pestä niin etteivät ne vanu eikä kovetu pestessä, vaan pysyvät aivan yhtä pehmeinä ja kouhkeina kuin ne ovat uutena.

Sitten on olemassa tieteellinen syy, miksi kaikki vesi, mihin villaiset pannaan, pitää olla samalla lämpöasteella. Virutusvesi ei saa olla vähäkään kylmempää kuin hierontaa est. Villan muodostavat pienet suomusmaiset hiutaleet, jotka ulottuvat toinen toisensa päälle kuten kanan suomukset. Kuumassa vedessä nämä hiutaleet laajenevat ja jos ne sitten äkkiä joutuvat kylmään, kutistuvat ne kokoon koviksi solmuomaisiksi nystyröiksi, saattaen siten koko kankaan kutistumaan pestessä. Nämä hienon hienot hiutaleet tahtuvat kokoon ja solmuuntuvat, saattaen siten kankaan kutistumaan, eli vanumaan.

Veimakkaita alkalisia aineita kuten pesu-oodaa, potaskaa (lye) tulee välttää villaisia pestessä, sillä ne sulattavat villahiutaleet toisistaan ja siten saattavat kankaan puhkeilemaan ja haurastumaan. Jos jotain ehdottomasti tarvitaan veden pehmittämiseksi, niin käytettäkään ammoniakia tai boraksia.

Villapeitteet (blankets) eivät ole niin halpahintaista tavaraa, että niitä kannattaa huolimattomasti käsitellä. Ja ne menevät ehdottomasti pilalle, jos ne pannaan pesuun ja pestään samalla tavalla kuin tavallisesti pumppualluosta pestään. Ensimmäinen tehtävä villapeitteitä pestessä on se, että ne puhdistetaan hyvin, niin että niistä lähtee kaikki tomu, joka pesussa voisi muodostua ravaksi, jota on vaikea viruttaa irti villasesta. Sitten katso, jos niissä on pilkkuja ja ompele niiden ympärille lanka (väriltön) niin että helposti ne löydät pesussa ja voit niille antaa erikoisen huomion.

Sitten mittaa peitteesi huolellisesti ja hanki ikkunaverhojen kuivauspuut niin isot, että voit peitteesi laittaa niihin kuivamaan joko yksin tai kaksin kerroin, mutta siloisesti ja suorasti.

Ja koska saippua, jos se seljaiseen hierotaan villaiseen, aiheuttaa vanuimista, niin on ensiksi valmistettava saippualluosta veteen. Tämä valmistetaan siten, että yksi suuri kappale hyvää pesusaippuaa palotetaan kolmeen vartiin kylmää vettä ja se sitten kuumentetaan kiehumapisteesseen, vaan ei kieheteta. Ja kun tämä luos on jäähtynyt lisätään siihen kaksi ruokalusikallista boraksi-puuteria ja puolikulillista puujokoholia.

Veden lämpö, missä villapeitteet pestään ja virutetaan, tulee olla noin 110 astetta Fahrenheit, eli kuten sanotaan, haaleata. Pursuttele peitteitä vedessä ylös ja alas ja painele pesuunneen laitoja vasten, pusertele käsilläsi tai käytä n.k. "vacuum compress" pesumäntää, mutta älä